

«АСТАНА МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ»

АҚ

**Ортопедиялық және балалар стоматологиясы
кафедрасы**

**Тіс протездерін дайындау технологиясы бойынша
дәріс**

**Окклюдаторлар мен
артикуляторлар.**

Түрлері.

Артықшылығы.

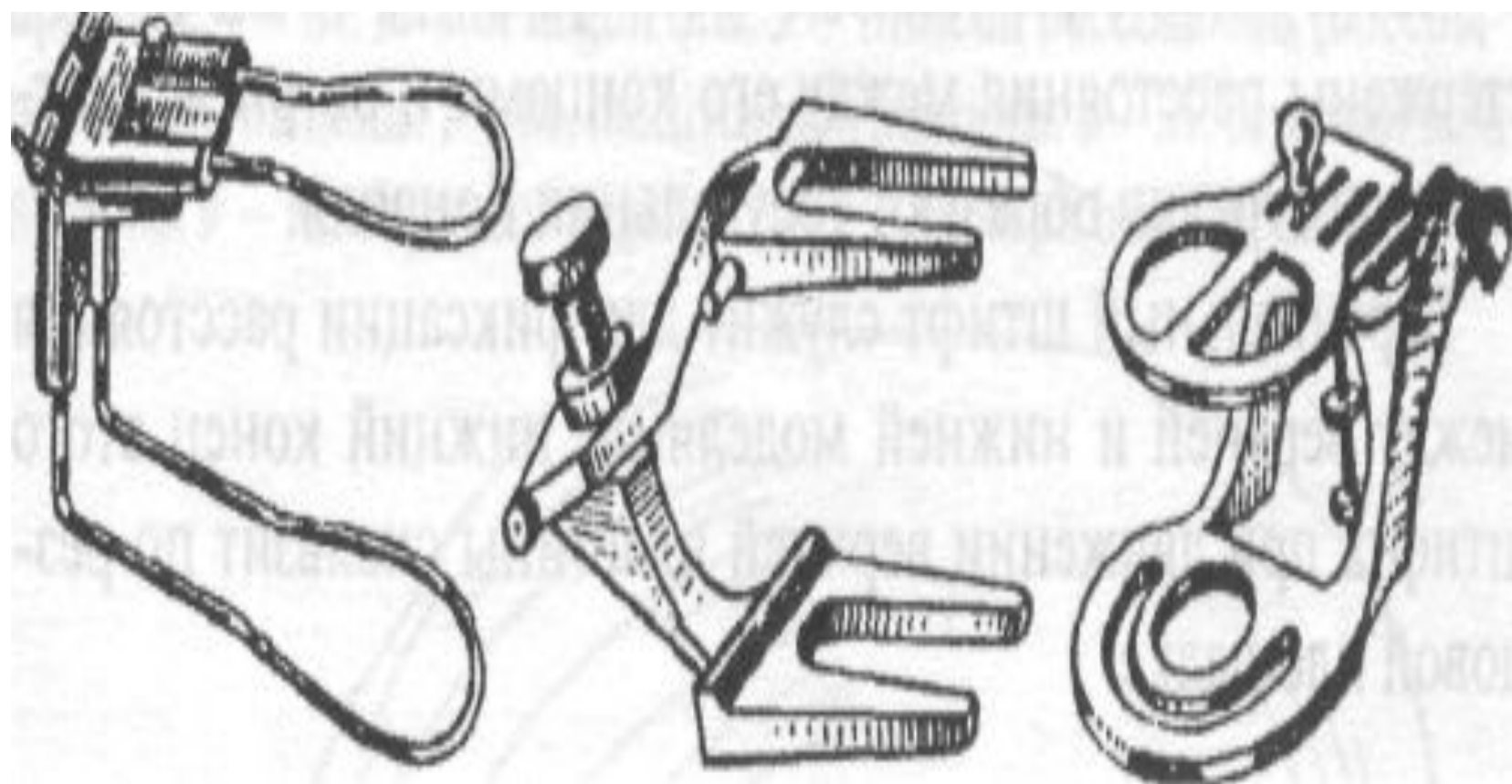
мақсаты

Таныстыру

- 1. Окклюдаторлар және артикуляторлармен.
- 2. Жасанды протездің жүйесінде орнықтыру үшін қолданылатын жасанды тістердің түрлерімен

Окклюдаторлар

- Өзара шарнирмен байланысқан, екі сымды немесе құйылмалы рамадан құралады. Төменгі рама $100-110^\circ$ бұрылған, ол төменгі жақтың бұрышын қайталайды.
- Раманың артқы бөлігінде штифт орнықтыруға арналған алаң болады, ол альвеола аралық биіктікті ұстайды. Жоғарғы рама горизонтальды орналасқан, онда вертикальды штифт болады, ол төменгі раманың алаңына тіреледі.

Жеңілдетілген артикуляторлар

- Олардың конструкциясының құрылымдық негізі ретінде, жиі кездесетін төменгі жақ сүйегі қозғалысының орташа арифметикалық бұрышы алынған.
- Жеңілдетілген артикуляторда сагитталдық буын жолының бұрыштық көрсеткіші 33° , бүйірлік буын жолы — $15-17^\circ$, сагитталдық күрек тіс жолы— 40° бүйірлік күрек тіс жолы — 120° .

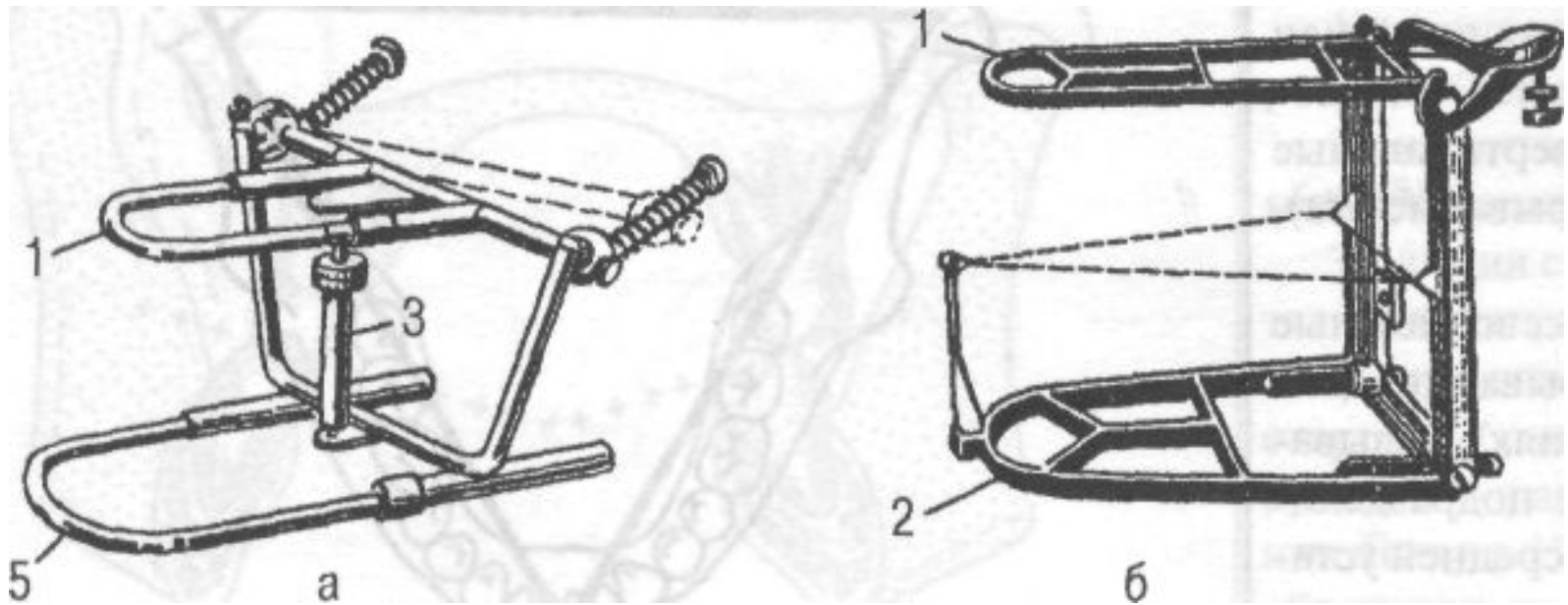
Бонвиль артикуляторы

- (бірінші анатомиялық артикулятор) Өзара шарнирмен байланысқан, екі горизонтальды рамадан тұрады. Артикулятордың артқы бөлігінде альвеола аралық биіктікті бекітетін штифт бар.
- Артикулятордың құрылымы Бонвиль теңқабырғалы үшбұрышы негізінде жасалған. Жақ мүсіндерін артикуляторға отырғызғанда, жақ сүйектері бас сүйектерімен арақатынасы адамдардағыдай болады.

Сорокин артикуляторы

- Өзара шарнирмен байланысқан екі горизонтальды рамадан тұрады. Төменгі жақ сүйегінің барлық қозғалыстарын қайталайды. Артикуляторда үлгіні орнату үшін мынадай белгілер бар: Бонвиль теңқабырғалы үшбұрышы құрайтын орталық сызық көрсеткіші мен тік тіректің шығыңқы жері.

а – Бонвил артикуляторы;
б - Сорокин артикуляторы.

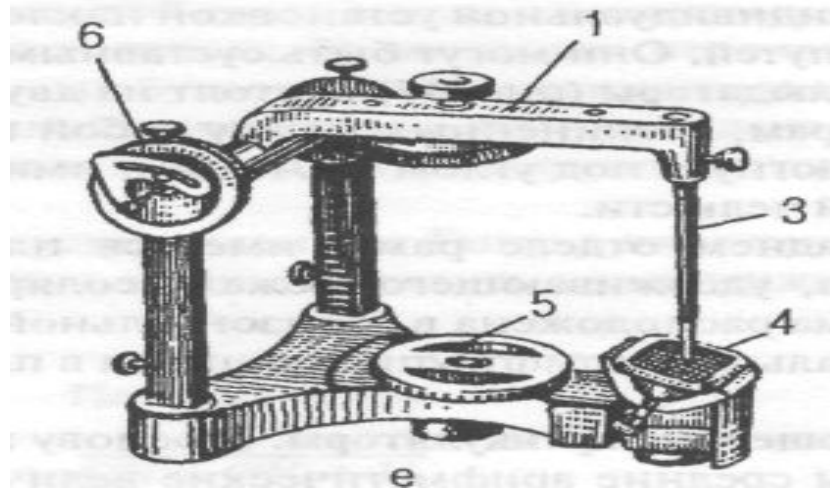
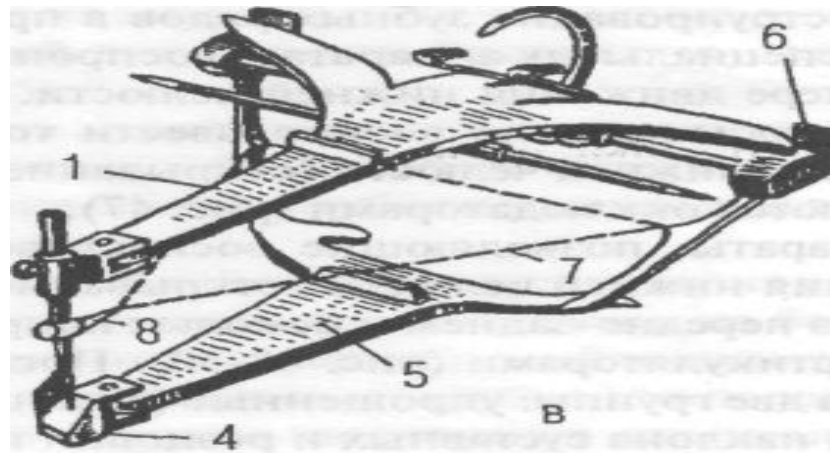
Гизидің «Симплекс» артикуляторы

- Немесе орташа анатомиялық артикулятор, мынадай бөліктерден тұрады:
- Жағарғы және төменгі пластинадан,
- Алдыңғы вертикальды штифтан,
- Стрелканы ұстап тұратын (центрді көрсететін) винтті муфтадан,

- горизонтальды стержненен,
- күрек тіс алаңқайынан,
- Жоғарғы муфта мен күрек тіс алаңқайын артикулятор пластинасына бекітетін екі стержні, пружинасы болады.
- Төменгі және жоғарғы пластинасы төрт бұрышты пирамида тәрізді. Төменгі пластинаның алдыңғы бөлігінде күрек тіс алаңқайы бар, пластинаның артқы жағы екіге бөлініп өсінді болады.

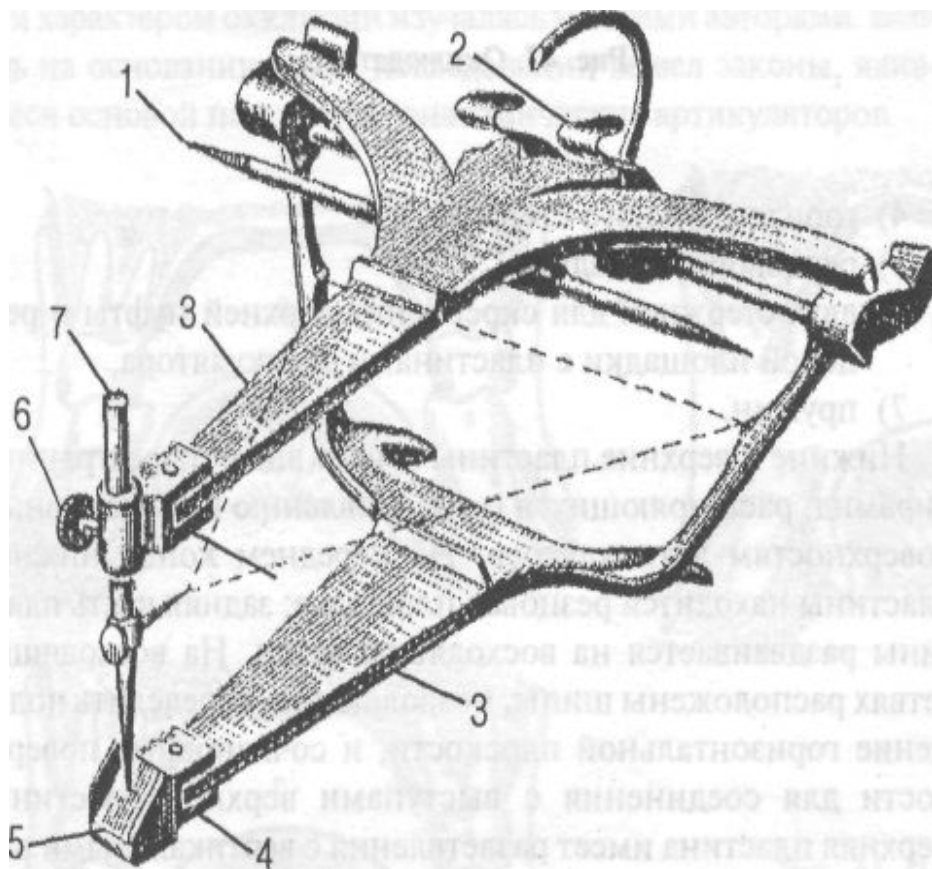
- жоғарғы пластинадағы вертикальды өсінді төменгі пластинаның бетіндегі ойықпен жылжыйды. Пластинаның алдыңғы бөлігінде вертикальды штифт бекітілген бұрандалы муфта бар.

В) Гизи «Симплекс» е) Ганау

- Жоғарғы пластинаның артқы бөлігінде көлденең бекітілген стержень бар. Стерженнің екі ұшы мен орталық стрелканың ұшы Бонвиль үш бұрышын құрайды.
- Вертикальды штифт төменгі және жоғарғы мүсіндердің ара қашықтығын бекітуге арналған; штифтің астыңғы шеті жоғарғы пластинаның күрек тіс алаңқайымен жылжыйды.

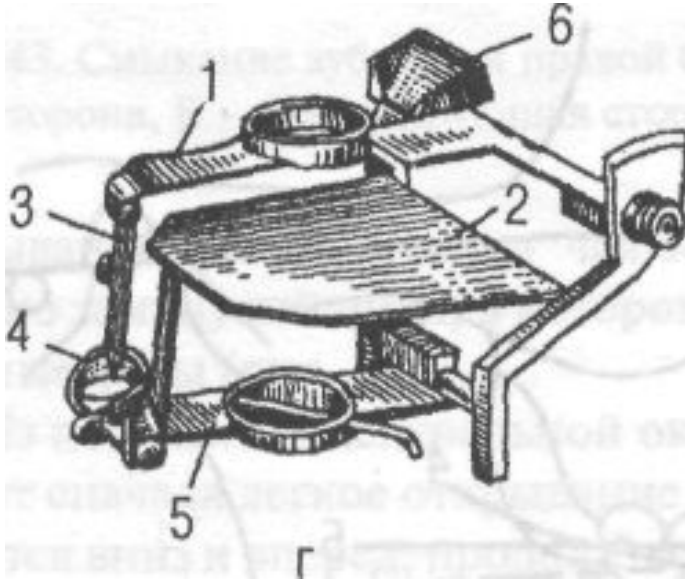
- Орталықты көрсеткіш алдыңғы вертикальды штифке бұрандасы бар гилза көмегімен бекітілген. Орталықты көрсеткіштің ұшы мен төменгі пластинаның өрлеу тарамы горизонтальды жазықтықтың бағытын көрсетеді.
- Күрек тіс алаңқайы күрек тіс бұрышы мен жоғарғы тістің төменгі тісті жабу дәрежесін көрсетеді; қисаю бұрышы мөлшері артикулятордың горизонтальды жазықтығына $35-40^\circ$ тең. Күрек тіс алаңқайындағы жақтың бүйір қозғалысындағы бұрыш мөлшері 120° тең. Буын жолының бұрыш мөлшері— 33° . Осы өлшемдер адамның анатомиялық орташа көрсеткіштеріне тең.

Анатомиялық орташа артикулятор.

- 1 — горизонтальдық стержень;
- 2 - пружиналар;
- 3 – жағарғы және төменгі пластиналар;
- 4 — жалғастыру муфтлары;
- 5 — күрек тіс алаңқайы ;
- 6 — бұрандалы муфт, стрелканы ұстап тұратын —центрді көрсеткіш;
- 7 — вертикальды штифт.

Г) Ханта

1 — жоғарғы рама;

2 — окклюзиялық беткей;

3 — альвеолааралық биіктік штифті;

4 — күрек тіс алаңқайы ;

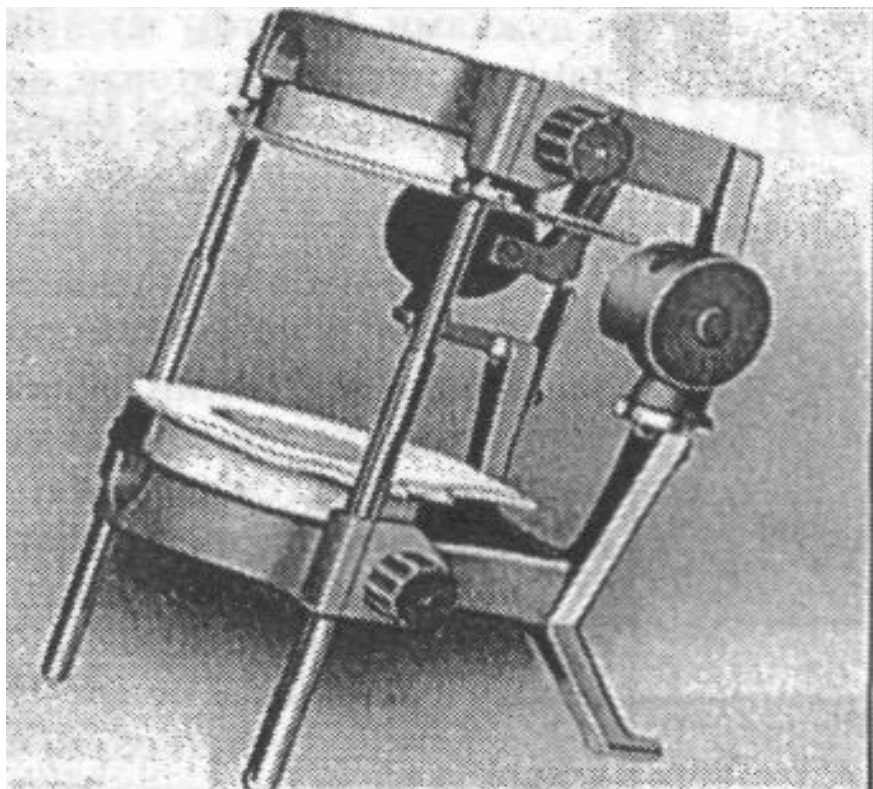
5 — төменгі рама;

6 — артикулятор «буыны»;

7 — теңбұрышты Бонвиль үшбұрышы;

8 — орталық сызық көрсеткіші.

Бағытталған жылжымалы артикулятор.
Протездеудің барлық түрлері мен тістемді
диагностикалауға арналған. Үлгі ғанышсыз
бұдырлы цоколь арқылы жүзеге асырылады.

- Литература

- 1. Бушан М.Г. Патологическая стираемость зубов и ее осложнения. Кишинев, 1979.
- 2. Копейкин В.Н. , Демнер Л.М. Зубопротезная техника. М., 1993. с. 197-209.
- 3. Щербаков.А.С.Гаврилов.Е.Н.Трезубов.В.Н.Жулев.Е.Н. Ортопедическая стоматология.М. Мед. 1998г. 395-411
- 4. Курляндский В.Ю «Ортопедическая стоматология», М. Медицина, 1977. с. 265-286.
- 5. Гаврилов Е.И., Щербаков А.С. «Ортопедическая стоматология», М., 1984. 304-309.
- 6. Хватова В.А., Курляндский В.Ю. К вопросу этиологии и патогенеза неврологических симптомов при снижении "высоты прикуса".
- 7. Каламкаров Х.А. "Ортопедическое лечение патологической стираемости твердых тканей зуба". М. 1984.
- 8. Кульманбетов И.А. Влияние света гелий-неонового лазера на течение пародонтита и сахарного диабета в эксперименте. Диссертация канд.мед.наук. Алматы 1983.
- 9. Гаврилов Е.Н. "Деформация зубных рядов" М. 1984 г.
- 10. Погодин И.М., Пономарева В.А.Руководство для зубных техников. М.Мед.1994.
- 11. Копейкин В.Н «Ошибки в ортопедической стоматологии», М., Мед., 1986 .
- 12.Каламкаров Х.А., Матвеева А.И. Клинические аспекты методики избирательного пришлифовывания зубов при заболевании пародонта. Стоматология 1983 №6 стр. 67.
- 13. .Рузуддинов С.Р., Телебаева Г. Т. Логико-дидактические структуры в изучении ортопедической стоматологии Алматы, 1995 .
- 14. Копейкин В.Н. "Ортопедическая стоматология" М.Мед. 1998 г.
- 15. Криштаб С.И. «Ортопедическая стоматология» Киев. 1986. с. 198-202.
- 16. И.К. Луцкая Руководство по стоматологии. Ростов на Дону 2002. с.553.
- 17. Фантомный курс по ортопедической стоматологии. А.П.Коновалов., Н.В.Курякина., Н.Е. Митин